

*Väikeste sammudega suurte eesmärkide poole -
tähendab palju võita ja vähe kaotada” J.Seume*

RAKKE GÜMNAASIUMI

ARENGUKAVA 2010-2015

1 SISSEJUHATUS.....	4
1.1 Arengukava koostamise seadusandlik alus	4
2 ÜLDANDMED	6
2.1 Asend.....	6
2.2 Ajalugu	6
2.3 Personal.....	8
2.3.1 Pedagoogiline kaader	9
2.3.1.1 Pedagoogiline kaader 2010 kevadel.....	9
2.3.1.2 Pedagoogiline kaader 2010 sügisel.....	10
2.3.2 Majanduspersonal	13
2.3.2.1 Majanduspersonal 2010 kevadel	13
2.3.2.2 Majanduspersonal 2010 sügisel	13
2.4 Õpilaskond	14
2.5 Materiaal- tehniline baas	15
3 ÜLEVAADE 2006-2009 ARENGUKAVA TÄITMISEST.....	17
4 KOOLI ARENDUSE PÕHISUUNAD JA VALDKONNAD	21
4.1 Tulemuslikkuse hindamine	21
4.2 Arengu üldeesmärk ja prioriteetid	21
4.2.1 Rakke Gümnaasiumi missioon	21
4.2.2 Rakke Gümnaasiumi visioon	22
4.2.3 Rakke Gümnaasiumi põhiväärtused	22
4.2.4 Kooli unikaalsus.....	22
4.2.5 Eesmärkide saavutamise eeldused.....	22
4.3 Rakke Gümnaasiumi arendusvaldkond.....	23
4.3.1 Rakke Gümnaasiumi tegevuse tugevused valdkonniti	24
4.3.2 Rakke Gümnaasiumi arendusvaldkonnad ja õppeaasta prioriteetid (seoses uue Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega, edaspidi: PGS)	26
5 TEGEVUSKAVA AASTATEKS 2010-2013.....	31
5.1 Eestvedamine ja juhtimine: eestvedamine, strateegilinejuhtimine, sisehindamine	31

5.2 Personali juhtimine: personalivajaduste hindamine ja värbamine, kaasamine ja toetamine, arendamine, personali hindamine ja motiveerimine	32
5.3 Koostöö huvigruppidega: koostöö kavandamine, huvigruppide kaasamine ja koostöö hindamine	35
5.4 Ressursside juhtimine: eelarveliste ressursside juhtimine, materiaal-tehnilise baasi arendamine, inforessursside juhtimine, säästlik majandamine ja keskkonnahoid	37
5.5 Õppe- ja kasvatusprotsess: õpilase areng, õppekava, õppekorraldus ja meetodid, väärtused ja eetika	41
ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD	46

1 SISSEJUHATUS

Rakke Gümnaasiumi arengukava on dokument, mis määrab ära kooliarenduse põhisuunad ja –valdkonnad, sealhulgas turvalisuse tagamise koolis; õpetajate täiendkoolituskava, tegevuskava vähemalt kolmeks aastaks, arengukava uuendamise korra. Rakke Gümnaasiumi arengukava lähtub kooli sisehindamise tulemustest, kooli põhimäärusest, Rakke valla arengukavast 2008-2014, Lääne-Virumaa hariduse arengukavast 2007-2015.

Rakke Gümnaasiumi arengukava 2010-2013 peamine eesmärk on Rakke Gümnaasiumi töö ja arengu kujundamine õpilaste, töötajate ja kogukonna soovitud suunas, kasutades oma piiratud ressursse läbimõeldult ja sihipäraselt ning asjakohaseid partnereid kaasates.

Kooli arengukava koostamisel on arvesse võetud kooli hetkeseisu, ressursse ja vajadusi, samuti kooliarenduse rühmatöid, hoolekogu, õpilaste ja kogukonna ettepanekuid.

Kooli arengukava ei ole muutumatu dokument. Arengukavasse saab ja tuleb lähtuvalt vajadustest teha täiendusi ja parandusi, ettepanekuid selleks saavad teha kõik asjaosalised, nii Rakke Gümnaasiumi töötajad, kooli hoolekogu liikmed, õpilased kui ka teised huvilised.

1.1 Arengukava koostamise seadusandlik alus

Väljavõte põhikooli ja gümnaasiumiseadusest (Riigikogu 09.06.2010 a. seadus)

§ 67

(1) Kooli järjepideva arengu tagamiseks koostatakse kooli arengukava. Arengukava koostatakse vähemalt kolmeks aastaks. Arengukavas määratakse:

- 1) kooliarenduse põhisuunad ja –valdkonnad, sealhulgas turvalisuse tagamine koolis;
- 2) õpetajate täiendkoolituskava;

3) eesti õppekeelest erineva õppekeelega põhikooli puhul meetmed, mida rakendatakse, et tagada õpilastele võimalus keskhariduse tasemel õpingute jätkamist eesti keeles;

4) tegevuskava.

(2) Arengukava ja selle muudatused valmistatakse ette koostöös hoolekoguga, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljaspool kooli. Arengukava kinnitatakse pidaja kehtestatud korras. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

(3) Arengukava koostamisel arvestatakse käesoleva seaduse § 78 lõikes 3 nimetatud sisehindamise aruandes märgitud kooli tugevuste ja parendusvaldkondadega.

2 ÜLDANDMED

2.1 Asend

Rakke Gümnaasium asub Lääne-Viru maakonna Rakke valla Rakke alevis.

Kooli postiaadress on Fr.R.Faehlmanni 46, Rakke alevik 46301, Rakke vald, Lääne-Virumaa.

Elektronposti aadress on kool@rakkeg.ee

Veebilehe aadress on <http://www.rakkeg.ee/>

Rakke Gümnaasium on munitsipaalkool. Kooli pidaja on Rakke vald.

2.2 Ajalugu

Rakke Kool 223 (aastal 2010)

Külakoolist gümnaasiumini.

Rakke külakool on asutatud 1787. aastal. 1788. aastal oli õpetajaks vabadik Seppa Hans, kes pidas kooli oma talus, saades kolmandiku vakka vilja õpilase pealt. Rohkem andmeid laste õpetamise kohta on leida alates 19. sajandi teisest poolest. Kool on tegutsenud erinevates hoonetes. Esialgu vaheldusid õpetajad Rakkes tihti. Esimene eriettevalmistusega õpetaja oli Rakkes Hans Jürgens (1881-1910), kes oli lõpetanud Kuuda õpetajate seminari.

Aastatel 1919-1930 tegutses kool mitmes hoones, millest ükski ei olnud ehitatud koolimajaks. Uut koolihoonet hakati ehitama 1925. aastal. Raha puudumise tõttu ehitus venis ja uus koolimaja (praegune internaadihoone) valmis 1930. aasta sügiseks.

Eesti Vabariigi aastatel olid Rakke koolmeistrid maa soolaks: agaralt võeti osa kohalikust kultuurielust, lauldi laulukooris, tehti näidendeid jne.

Eesti Vabariigi ajal töötas Rakke kool kuueklassilise algkoolina. 1944. aastast alates

7. klassilise koolina. Rake asula kasvu ja õpilaste arvu suurenemise tõttu muudeti kool 1. septembril 1957 keskkooliks. Oma esimese lennu saatis keskkool ellu 1961. aasta kevadel.

Kõik sõjajärgsed koolijuhid on jätnud oma jälje kooli arengulukku, võidelnud selle materiaalbaasi tugevdamise ja õpilaste igati väärivateks inimeseteks kujundamise eest. Eriline koht kuulub direktor Juhan Haamerile, kes algatas keskkooli asutamise mõtte ja viis selle ka ellu.

Praegune koolimaja valmis 1960. aastal. 1960.-1970. aastad on ajalukku läinud oma matkaalase ja koduuurimusliku tegevusega, mille väsimatu eestvedaja oli Helmut Joonuks. Materjalid säilitati koduloomuuseumis. 1962. aastal tehti koolis algust traktori õpetusega. 1968. aastal viidi sisse autoõpetus ja kool sai õppeauto. Edukad on läbi aegade olnud mitmed isetegvuskollektiivid, mida juhtisid õpetajad-entusiastid. Alates 01.10. 1996.a. kannab kool Rakke Gümnaasiumi nime.

Koolil on lõpetanud kuldmedaliga 9 õpilast, hõbemedaliga 18 õpilast. Koolil on nimekaid vilistlasi, kes aegade jooksul on tuntuks saanud teaduses, kultuurivallas ja ühiskondlikus elus.

Rakke Gümnaasiumis tähistatakse traditsiooniliselt rahvakalendripäevi ja riiklikke pühasid, toimuvad kooliaasta alguse ja lõpu aktus, spordipäev kevadel ja sügisel, alates 1993. aastast korraldatakse Simuna kihelkonna koolide (Simuna, Muuga, Laekvere, Lahu, Salla) ühiseid spordi-, laulu-, teatripäevi ja laagreid.

Tundide sisukamaks muutmiseks korraldatakse õppekäike. Koolis toimub aktiivne klassiväline tegevus. Tegutsevad erinevatele huvigruppidele ringid: spordi-, näputöö-, lugeda on mõnus-, meisterdamise-, kunsti-, tantsu -, laulu-, plokkflöödi ringid ning korvpalli treening.

Koolil on oma sümboolika (lipp, logo).

Täna on koolis rahuldavad võimalused õppe- ja kasvatustöö läbiviimiseks. Lisaks klassiruumidele on erinevad õpikeskused (arvuti-, töö- ja tehnoloogiaõpetuse klass, kooli raamatukogu). Kaugemal elavaid lapsi teenindab bussifirma. Lisaks on meie koolil õpilaskodu. Õpilaskodu hoiab üleval kohalik omavalitsus, seega õpilased

selle eest tasuma ei pea. Sellist võimalust kasutavad kaugemalt käivad õpilased ning teiste valdade õpilased, kellele sobib vaiksem õpikeskkond, kui seda on linnade koolimelu.

2010.aasta kevadel alustati Rakke Gümnaasiumis renoveerimistöid, mis peavad plaanikohaselt lõppema augustis 2011.

2.3 Personal

Turvalise ja õpilasesõbraliku töökeskkonna tagamiseks on koolis tööl pedagoogiline kaader ja teenindav personal. Vastavalt HM määrusele nr. 48 (15.09.99) on kehtestatud põhikoolil ning gümnaasiumi haldus-, õppe- ja abipersonali miinimumkoosseis lähtuvalt õpilaste arvust (101-200).

Tabel 1. Pedagoogiline kaader ja teenindav personal 2010 sügis

Ametikoha nimetus	HM määruses	Rakke Gümnaasium
Direktor	1	1
Direktori asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal (õppealajuhataja)	0,5	0,5
Majandusalajuhataja	1	0
Raamatupidaja	0,5	vallas
Sekretär	0,5	0
Õpetaja	15,9	täiskoht 15,9 / töötab 20
Huvijuht	0,5	0,5
Raamatukoguhoidja	1	1
Laborant	0,75	0

Ringijuht	0,5	0,7
Koristaja	700 m ² koristatavat põrandapinda	3 koristajat 1 koristaja-garderoobihoidja
Õpilaskodu kasvataja		1,0
Õpilaskodu abikasvataja		1,0
Õpilaskodu ahjukütja-koristaja		1,0
veebilehe korrastaja		0,25
pikapäevarühma kasvataja		0,29
sotsiaalpedagoog		1,0
logopeed		1,0
E-kooli haldaja		0,25

2.3.1 Pedagoogiline kaader

2.3.1.1 Pedagoogiline kaader 2010 kevadel

2010 aasta mais töötas koolis 21 pedagoogi, neist 18 naist ja 3 meest. Pedagoogide keskmine vanus oli 47 aastat (tabel 2). Pedagoogilise kaadri hulka on arvestatud ka logopeed, sotsiaalpedagoog ja direktor, kes 2009/2010 õ. a. tunde ei andnud. Seega õppetunde lähtuvalt riiklikust ja kooli õppekavast andsid 18 pedagoogi. Neist 8 õpetajat ülekoormusega ja 10 alakoormusega. Eesmärgiks tuleb seada pedagoogide koormuse ühtlustamine, vältimaks ületöötamist, mille tagajärjel kannatab töö kvaliteet.

Tabel 2. Pedagoogilise kaadri vanus ja sugu 2010 kevadel

25-29		30-39		40-49		50-59		60-....		kokku
M	0	M	1	M	0	M	2	M	0	3

N	1	N	3	N	7	N	5	N	2	18
kokku	1	4		7		7		2		21

21 pedagoogist 2 olid vanempedagoogi, 15 pedagoogi ning 4 kvalifikatsioonita (tabel 3). 4 kvalifikatsioonita õpetajat olid keskharidusega. 3 pedagoogi olid algklassiõpetaja kvalifikatsiooniga, 5 klassiõpetaja kvalifikatsiooniga. Seega I-II kooliaste oli kaetud spetsialistidega.

Tabel 3. Pedagoogide ametijärgud (mai 2010)

Ametijärk					
Pedagoog- metoodik	Vanem pedagoog	-	Pedagoog	Noorem- pedagoog	Kvalifikatsiooni- ta
0	2		15	0	4

Puudus kvalifikatsiooninõuetele vastav poiste töö- ja tehnoloogiaõpetuse-, käsitöö ja kodunduse-, inglise keele-, ajaloo-, kunstiajaloo-, bioloogia-, inimeseõpetuse-, füüsika-, gümnaasiumi geograafia õpetaja, huvijuht, õppealajuhataja.

Ümberõppes õppis ajaloo/ühiskonnaõpetuse õpetaja (Tartu Ülikool III kursusel).

2.3.1.2 Pedagoogiline kaader 2010 sügisel

Alates 2010.aasta septembrist töötab koolis 20 pedagoogi, neist 17 naist ja 3 meest. Pedagoogide keskmine vanus on 44 (tabel 4). Positiivne on, et pedagoogiline kaader on noorenenud, keskmine vanus on langenud 47-lt 44-le võrreldes 2010.aasta kevadega.

Tabel 4 Pedagoogilise kaadri vanus ja sugu 2010 sügisel

...-29		30-39		40-49		50-59		60-....		kokku
M	1	M	1	M	1	M	0	M	0	3
N	2	N	3	N	5	N	6	N	1	17
kokku	3	4		6		6		1		20

Koolis on tööl 2 vanemõpetajat, 14 õpetajat ja 1 kvalifikatsioonita õpetaja (kõrgharidusega inglise keele tõlk). Positiivne on, et pedagoogiline kaader on tõstnud kvalifikatsiooni (tabel 5). 20-st pedagoogist 19-l on pedagoogiline haridus. 19-st 18-l pedagoogiline kõrgharidus, 1-l pedagoogiline keskeriharidus. 1-l pedagoogil on kõrgharidus (inglise keele tõlk).

Tabel 5. Pedagoogide ametijärgud (september 2010)

Ametijärk				
Pedagoog- metoodik	Vanem pedagoog	- Pedagoog	Noorem- pedagoog	Kvalifikatsioo- nita
0	2	17	0	1

Alates 2010.aasta sügisest on tööl kvalifikatsiooninõuetele vastav poiste töö- ja tehnoloogia õpetaja, tütarlaste käsitöö- ja kodunduse õpetaja, kunstiajaloo õpetaja, huvijuht.

Puudub kvalifikatsiooni nõuetele vastav inimeseõpetuse -, füüsika- , bioloogia-, ajaloo- (7.-12.klass), inglise keele -(7.-12.klass), gümnaasiumi geograafia õpetaja ja õppealajuhataja.

Positiivne on see, et oma personali hulgast õpib tasemeõppes ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse- ja bioloogia õpetaja. Inglise keele õpetajana töötav õpetaja õpib 160 h peadoogika koolitusel ning osaleb nooreõpetaja tugiprogrammis ning plaanib 2011.a. sügisest jätkata õpinguid magistrantuuris. Keemia õpetaja plaanib õppima minna füüsika õpetaja tasemeõppesse, sel sügisel vastavat riigieelarvelist tasemekoolitust ei avatud.

Rakke Vallavalitsus ja volikogu on kooli toetanud tugisüsteemide rakendamisel. Meie lastel on võimalus osaleda pikapäevarühmas, meil on 1,0 kohaga sotsiaalpedagoog, 1,0 kohaga logopeed, õpilastele võimaldatakse valla poolt tasustatavat ringitööd, vald finantseerib õpilaskodu, kodulehe ja e-kooli tööd.

PGS § 74 lg 2 alusel kehtestab haridus- ja teadusministeerium koolitöötajate miinimumkoosseisu. Alates 1.septembrist 2011 peavad koolid viima oma töötajate

koosseisud vastavusse haridus- ja teadusministri 08.12.2010 määrusega nr 74. Mille järgi 101-200 õpilase puhul on koolitöötajate minimaalne ametikohtade arv gruppide ja õpilaste lõikes järdmine (tabel 6):

Tabel 6. Koolitöötajate minimaalne ametikohtade arv ametikohtade gruppide ja õpilaste arvu lõikes

ametikohtade grupp	õpilaste arv koolis 101-200
juhtimine (direktor, õppealajuhataja)	1,5
administreerimine (sekretär/asjaajaja, raamatukoguhoidja, laborant/õppemeister, IT-spetsialist)	2,25
noorsootöö (huvijuht, ringijuht, noorsootöötaja)	1
tugiteenused (psühholoog, sotsiaalpedagoog)	0,5

Õpetajate koosseisu määramisel on aluseks kooli õppekava tunnijaotusplaan ja Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud haridustöötajate tööaeg. Eripedagoogi ametikoht luuakse iga 40-50 eripedagoogilist abi vajava õpilase kohta.

Uue miinimumkoosseisu järgi on meie koolil ettenähtud 0,5 kohta tugiteenusteks, mis hõlmab psühholoogi kui ka sotsiaalpedagoogi.

Mõelda tuleb psühholoogi teenuse võimaldamisele, mida näeb ette ka PGS § 37 lg 2 : *”õpilasele tagatakse vähemalt eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi teenus”*. Uue miinimumkoosseisu kehtestamisel ootab ees kooli töökorralduse muutmine. Võimaluse korral võiks valla koolide ja lasteaia peale palgata ühe psühholoogi.

2009 aasta temaatilise riikliku järelvalve õiendis on väljatoodud 7 ettepanekut, mis viitavad psühholoogi vajadusele ning õpilaste tugisüsteemide parendamisele:

- Õpilaste ja nende vanemate psühholoogiliseks nõustamiseks võimaldada koolipoolset psühholoogi teenust.
- Laiendada parandusõppe rakendamist II ja III kooliastmes.
- Rakendatavate tugimeetmete mõjususe suurendamiseks moodustada regulaarselt koostööd tegev meeskond (tugivõrgustik).
- Õpetajate koolituse kaudu täiendada õpetajate teadmisi tööks käitumisraskustega ja õpiraskustega õpilastega.
- Rakendada individuaalset õppekava vastavalt vajadusele kogu õppeaasta vältel.
- Õppenõukogudes regulaarselt hinnata mitterahuldavalt edasijõudvatele õpilastele rakendatavate tugimeetmete mõjusust, vajadusel varjeerida erinevaid meetmeid.
- Hinnata eesti keeles ja kirjanduses õpilase õpitulemusi põhikooli üleminekuklassides ühe kokkuvõtva hindega nii õppeveerandite kui ka õppeaasta lõpus.

2.3.2 Majanduspersonal

2.3.2.1 Majanduspersonal 2010 kevadel

2010.aasta mais oli majanduspersonali Rakke Gümnaasiumis 12: 1,0 kohaga sekretär-asjaajaja, 1,0 kohaga õpilaskodu kasvataja, 1,0 kohaga õpilaskodu abikasvataja, 1,0 kohaga õpilaskodu ahjukütja-koristaja, 1,0 kohaga 3 koristajat, 1,0 kohaga koristaja-garderoobihoidja, 1,0 kohaga raamatukoguhoidja, 0,5 kohaga huvijuht, 0,25 kohaga veebilehe korrastaja, 0,25 kohaga e-kooli haldaja.

2.3.2.2 Majanduspersonal 2010 sügisel

2010.a. suvest on täitmata sekretär-asjaajaja koht. Vajadus on 0,5 ametikoha täitmiseks. Kehtestatud miinimumkoosesisus on ettenähtud 1,0 kohta majandusjuhataja, see ametikoht puudub. Täiskohaga majandusjuhataja järgi puudub ka vajadus, sest koolil ei ole oma sööklad, seega puudub köögipersonal.

Vajadus on töömees/majahoidja järele, avariide korral abistavad Rakke kommunaali töötajad, kuid lihtsamaid ja väiksemaid asju ning kiiresti lahendamist vajavaid töid võiks teha keegi majas olev inimene. Nõrkuseks on ka IT-spetsialisti puudumine. Täna hetkel on IT-valdkond jaotatud 4 inimese vahel: arvutiõpetaja, veebilehe korrastaja, e-kooli haldaja ning remonditöid teostab FIE. Vastutus on hajutatud, tehniliste probleemide puhul ei ole võimalik olukordi ajaliselt kohe lahendada, mis pidurdab tõrgeteta tööd. Vaja oleks üht konkreetset inimest, kes haldab ja valdab IT-d. Tuleb teha majanduspersonali tööjaotuse analüüs, konkretiseerida ametijuhendid ja vajadusel teha ümberkorraldused efektiivsemaks tööjaotuseks. Uue miinimumkoosseisu järgi on ette nähtud meie kooli suuruses koolis administreerimise gruppi 2,25 töökohta, mis peavad sisaldama sekretär/asjaajajat, raamatukoguhoidjat, laborant/õppemeistrit, IT-spetsialisti.

2.4 Õpilaskond

2010/2011. õppeaasta 10.septembri seisuga õpib koolis 159 õpilast, kes õpivad 12 klassikomplektis (tabel 7). Klassitäituvus on keskmiselt 13 õpilast. Gümnaasiumi astmes on kolm klassi ja seal õpib 159-st õpilasest 36.

Tabel 7. Rakke Gümnaasiumi õpilaste arv 10.septembri 2010.a. seisuga.

klass	tüdrukud	poisid	kokku
1.	8	6	14
2.	6	5	11
3.	4	4	8
4.	7	1	8
5.	8	12	20
6.	8	4	12
7.	9	7	16
8.	6	7	13
9.	12	8	20
10.	3	8	11
11.	10	6	16
12.	6	4	10

kokku	87	72	159
-------	----	----	-----

Tabel 8. Rakke Gümnaasiumi prognoositav õpilaste arv 2010-2013

klass	2010/2011	2011/2012	2012/2013
1.	14	10	12
2.	11	14	10
3.	8	11	14
4.	8	8	11
5.	20	12	10
6.	12	20	12
7.	16	12	19
8.	13	16	12
9.	20	13	16
kokku PK	122	116	116
10.	11	10	7
11.	16	10	10
12.	10	16	10
kokku G	37	36	27
kokku	159	152	143

Viimaste aastate sündide analüüs näitab laste arvu vähenemist kooli piirkonnas. Siit tuleneb vajadus näha kooli arengus ette meetmeid, mis aitaksid gümnaasiumil säilida ja areneda. Lastearvu vähesuse tõttu tekib raskusi uue PGSi täitmise ja gümnaasiumi astmes (tabel 8), mis eeldab kolme õppesuunda gümnaasiumis (PGS § 7 lg 1). Täna näeme oma põhimääruses ette reaal-, humanitaar- ja loodussuunda.

2.5 Materiaal- tehniline baas

Rakke Gümnaasium asub 1960. aastal valminud koolimajas, mille juurde kuulub 1930. a. ehitatud õpilaskodu, puukuur 2010, koolil on staadion ja kooliaed.

Koolis on raamatukogu, jõusaal, saun, arvutiklass, mille riistvara on aegunud.

2010. a suvel alustati renoveerimistöödega. Mille raames valmis gareroob, valmimas on täismõõtmetes spordisaal, söögiruum, poiste töö- ja tehnoloogiaõpetuse klass, tütarlaste käsitöö- ja kodunduse klass, renoveeritakse jõusaali ruum, vahetatakse koridoride ja osaliselt klasside põrandad, välisuksed, uuendatakse välisfassaad.

Kooli õppetöö korraldamise mitmekesistamiseks on vajalik luua väliklass, töötava tõmbekapiga keemia klass, kaasaegse tehnikaga varustatud loenguruum ning uuendada arvutipark, praeguse arvutipargiga on pea võimatu täita arvutiõppe ainekava ning viia läbi teisi ainetunde. Investeeringuid on vaja teha töö- ja tehnoloogia ning tütarlaste käsitöö-kodunduse klassi tarvis ning söögisaali sisustamiseks. Seoses uue õppekavaga, tuleb uuendada lähiaastatel õppekirjandust ja õppevahendeid, mille nõuded kehtestab riiklik õppekava. Uue spordisaaliga kaasneb uue inventaari soetamine ning vajalik oleks leida ka võimalusi ja vahendeid jõusaali sisustuse uuendamiseks.

Kavas on õpitööd toetavaid ja aktiveerivaid vahendeid soetada optimaalsust silmas pidades ja aineõpetajate enda prioriteete arvestades. Keemia katseteks vahendid,

muusika õpetusse pille, sportimiseks lisavarustust (jõusaali sisustus), arvutipargi uuendamine, töö- ja tehnoloogiaklassi varustus (tööpingid + tööriistad), kodundusklassi sisustus ning töövahendid.

2008/2009.õ.a. liitus kool E-kooli kasutajaks. E-kooli kasutavad õpilased, õpetajad ja lapsevanemad.

Koolil on olemas oma väike raamatukogu, mida õpilased ja õpetajad kasutavad. Viimasel kolmel aastal on uut ilukirjandust tellitud vähe. Raamatukogudele eraldatud raha on kulunud õpikute ja töövihikute soetamiseks.

Koolis on valve- ja tuletõrjesüsteem.

3 ÜLEVAADE 2006-2009 ARENGUKAVA TÄITMISEST

Eelmises arengukavas arenguks planeeritu ja investeeringu vajadused olid realistlikud ja paljud kooli võimaluste piires elluviidavad. Suurem osa perioodiks kavandatust on täidetud täies mahus, mõned üksikud eesmärgid täideti osaliselt või jäid erinevatel põhjustel täitmata. Järgnev table Rakke Gümnaasiumi arenguks planeeritu ja täitmine 2010.a. septembri seisuga.

PLANEERITUD	TÄITMINE
Säilitada gümnaasiumiosa (minimaalselt vähemalt 10 aastat) - vastav haridus peaks olema kättesaadav Rakke valla ja ka teiste valdade õpilastele . Koolil on olemas õpilaskodu.	Gümnaasium säilinud. Õpilaskodu olemasolu.
Tagada hariduse kvaliteet - tagada aineõpetajate kõrge kvalifikatsioon ja tuua juurde noori pedagooge. Samuti tuleb kõigil pedagoogidel tegeleda pideva enesetäiendamisega. TÜ-s õpivad praegu kehalise kasvatuse, inglise ja eesti keele õpetaja.	2007.a asus tööle noor keemia õpetaja, kes 2009.a lõpetas magistrantuuri, 2010.a kevadel atesteeriti ta õpetajaks. Kehalise kasvatuse õpetaja lõpetas 2009. a magistrantuuri ning 2010.a kevadel atesteeriti õpetajaks. Õpetajatel võimaldati ennast täiendkoolitustel täiendada. <i>(Keskmiselt 218 h õpetaja kohta: 16 õpetajat, koolituse tunde 3500).</i> 2010. aasta augustist asus tööle noor kvalifikatsiooninõuetele vastav huvijuht, käsitöö- ja kodunduseõpetaja, kunstiajaloo õpetaja, poiste töö- ja tehnoloogia õpetaja. Tööle asus inglise keele õpetajana kõrgharidusega inglise keele tõlk, kes jätkab õpinguid.
Arendada välja kooli õppesuund, mis on seotud loodusega, keskkonnaõpetuse ja kodukohaga. Seda tööd on koolis alustatud gümnaasiumi osas keskkonnaõpetuse tundide läbiviimisega. Põhikooli osas on välja töötatud kõigile klassidele oma tööplaani taimede tundmaõppimiseks, mida täiendab	Lisa tunde on antud loodusõpetusele. Toimib praktiline töö kooli aias.

<p>praktiline töö kooliaias, kus igale klassile on oma peenar ja omad ülesanded. Koolil on säilitatud kooliaed. Kooliaias kasvatatakse ka loodusainete tundide näidiseid.</p>	
<p>Kevadel ja suvel viiakse igas klassis läbi kindlate marsruutidega matkad, mis tutvustavad õpilastele koduümbruse erinevaid paiku. Plaanis on taastada kooli looduse õpperada. Käivitatud on koostöös lapsevanematega koolimetskonna tegevus.</p>	<p>Matkade toimumine kindlal marsruudil on viimastel aastatel soikunud enamasti majanduslikel põhjustel ning erastamisega seotuga.</p> <p>Looduse õpperada ei ole taastatud. Põhjus maade erastamine, eestvedaja puudumine.</p> <p>Koolimetskonna tegevus on viimasel aastal soikunud rahapuuduse ja eestvedaja puuduse tõttu.</p>
<p>Viia gümnaasiumi valikainena sisse eriala õppimine, mis ühtiks kooli poolt valitud õppesuunaga.</p>	<p>Tegemata.</p>
<p>Arvutiõppe täiustamine. Õpetada arvutiõpetust 5.-12.klassini – anda õpilastele tänapäevaseks eluks vajalikke oskusi ja baastadmisi arvuti kasutamisest. Selleks on vaja pidevalt uuendada arvutiklassi sisustust – arvutite riist- ja tarkvara.</p>	<p>Arvutiõpetuse õpe 5.-12.klassis. Arvutiklassi riist- ja tarkvara ei ole uuendatud, raske ainekava täita.</p>
<p>Säilitada kooli sporditraditsioonid. Selleks peetakse alates 1999/2000 õ.-a. Simuna kihelkonna mängu, kus osalevad Rakke, Avanduse ja Laekvere valla õpilased. On plaanis kujundada välja oma nn. firmaüritus, milleks on viimastel aastatel hakanud kujunema sügiskrossi ja talvise suusavõistluse läbiviimine</p>	<p>Toimivad Simuna kihelkonna mängud, kus osalevad Laekvere, Rakke valla koolid ja Väike-Maarja vallast Simuna kool, mis enne kuulus Avanduse valla koosseisu.</p>
<p>Tagada võõrkeeleõpe koolis – jätkata võõrkeele õpet järgnevalt: inglise keel A-keelena, vene keel B-keelena ja saksa keel C-keelena. Keeleõpetajate kinnistamine kooliga.</p>	<p>C-keelt ei ole rakendatud.</p>
<p>Jätkuvalt tegelda erivajadustega lastega – vajadusel võimaldada õpet tasandusklassides. Esimene taoline klass avati 1999/2000 ja suleti 2002</p>	<p>Olemas logopeed, parandusõpe, konsultatsioonid, pikapäevarühm, sotsiaalpedagoog. Rakendatud vajadusel koduõpet.</p>

kevadel. Koduõppe võimaldamine.	
Premeerida aineolümpiaadidel ja vabariiklikel ning maakondlikel spordimeistrivõistlustel esimese 6 hulka tulnud õpilasi ja nende juhendajaid (vajalik valla toetus).	Lähtutakse Rakke Vallavalitsuse määrusest nr 1 (05.04.2000).
Jätkata, ja võimalusel laiendada, tegutsevate aine- ja huvialaringide tööd – huvialaringide juhendajad peavad olema oma ala fanaatikud ja soovima lastega töötada.	Toimised järgmised ringid: koorid, spordiringid, näputöö-, metsandus-, GLOBE, tants, korvpall Positiivne: enesekaitse ring lapsevanema poolt ilma rahalist tasu saamata!
Uuendada sõprussidemeid kunagiste sõpruskoolidega.	Ei ole uuendatud.
Toetada andekaid õpilasi	Toetussüsteemi ei ole väljatöötatud.
Võimaldada Rakke Gümnaasiumi baasil täiskasvanute täiend- ja ümberõpe. Arvutiklassi baasil on teostatud ja on võimalik ka tulevikus teostada kohaliku elanikkonna täiendõpet	Seda ei ole tehtud. Arvutipark aegunud.
Taotleda sotsiaalpedagoogi ametikoha loomist.	Koolis töötab alates 2007.aastast täiskohaga sotsiaalpedagoog.

Rakke Gümnaasiumi investeringuvajadused lähiaastateks:

PLANEERITUD:	TÄITMINE
Õppekorpuse akende vahetus	Tehtud
Majasisese keskküttesüsteemi rekonstrueerimine	Tehtud
Võimla rekonstrueerimine (lae, põranda ja akende vahetus, lava ja lavatarvikute vahetus);	07.06.2010 alustati uue ja kaasaegse võimla ehitust, mis peab valmib 25.august 2011.
Leida võimalus õpilaste toitlustamiseks koolihoones, praeguse katlamaja ruumide kasutuselevõtt;	Tehtud
III korruse remondi lõpetamine	2011 suvi

Veehüdrandi paigaldus	2015
Riidehoiu rekonstrueerimine	2010 suvi-sügis. Tehtud.
Piksekaitsme paigaldus; katuse maandamine	2015
Koolihoone ventilatsioonisüsteemi renoveerimine	täitmata
Koolihoone fassadi korrastamine	2011
Õpilaskodu hoone kapitalremont	täitmata
Puukuuri ehitus õpilaskodu kütte tarbeks	Tehtud
Koolihoone pööningu väljaehitus – lasketiir, raamatukogu, õpilaste puhketuba	Täitmata

4 KOOLI ARENDUSE PÕHISUUNAD JA VALDKONNAD

4.1 Tulemuslikkuse hindamine

Tulemuslikkuse hindamisel on aluseks haridus- ja teadusministri 13.08.2009 määruses nr 62 „Kooli ja koolieelse lasteasutuse nõustamise tingimused ja kord sisehindamise küsimustes“ toodud kriteeriumid.

4.2 Arengu üldeesmärk ja prioriteedid

Rakke Gümnaasiumi arengu üldeesmärgiks on arendada kooliks, kuhu õpilased tulevad heameelega mitte ainult esimesse klassi vaid ka järgmistesse klassidesse igal koolipäeval. Tagada kooli vastavus riiklikes õppekavades kehtestatud nõuetele.

Haridusasutuses on kesksel kohal õpilane. Iga õppuri haridustee toetamisel arvestatakse õppekorralduses ja õppe sisu kujundamisel õppurite erinevaid vajadusi ja võimeid.

Rakke Gümnaasiumi arengukava käesoleva perioodi prioriteediks on kaasaegne, õppimist motiveeriv õpikeskkond; turvaline, õpilasi õppima innustav õppetöö korraldus; head õpetajate (koolitöötajate)-õpilaste suhted ja lapsevanemate kaasatus õppe- ja kasvatustöös; põhikooli ja gümnaasiumiosa õppekavade uuendamine vastavalt uutele riiklikele õppekavadele sh gümnaasiumis kolme õppesuuna väljaarendamine hiljemalt 1.septembriks 2013.

Organisatsiooni enesemääratlus koosneb traditsiooniliselt kolmest komponendist:

- **kooli missioon** – milles näeb organisatsioon oma olemasolu põhjust;
- **kooli visioon** – milliseks soovib organisatsioon muutuda tulevikus;
- **kooli põhiväärtused** – milliseid väärtusi organisatsioonis hinnatakse.

4.2.1 Rakke Gümnaasiumi missioon

Rakke Gümnaasium on uuendusmeelne turvalise kaasaegse õpikeskkonnaga hariduskeskus vallas,:

- kus on tagatud antava hariduse stabiilsus, kvaliteet ja usaldatavus;
- mis toetab traditsioone;
- mis annab ellu kaasa inimlikku avatust ja palju teadmisi.

4.2.2 Rakke Gümnaasiumi visioon

Rakke Gümnaasium on lapsesõbralik, nõudlik, teotahteline, meeldiva töökeskkonna ja mikrokliimaga kaasaegne kool.

4.2.3 Rakke Gümnaasiumi põhiväärtused

- ausus ja hoolivus
- õppimistahe ja vastutus
- koostöö ja sõnapidamine
- kaaslaste märkamine ja austamine
- oma tööle pühendunud õpetaja
- traditsioonid
- kaunis kodukoht

4.2.4 Kooli unikaalsus

- õpilaskodu
- toimiv kooliaed
- toimiv koolimetskond
- väljakujunenud õppekäikude ja õppeekskursioonide süsteem
- osalemine GLOBE projektis
- kvalifitseeritud põhikaadri püsivus
- tasuta toitlustamine gümnaasiumi lõpuni

4.2.5 Eesmärkide saavutamise eeldused

Välistegurid:

- Koolimaja renoveerimine 2010-2011 õppeaastal
- Koolipidaja toetav, abistav ning positiivne tugi käesoleva arengukava

realiseerimiseks

- Uus, õpilase individuaalse arengu arvestamist võimaldav riiklik õppekava

Sisetegurid:

- Kujundada juhtimismeeskond, kes lähtub käesoleva arengukava missioonist ning strateegilistest eesmärkidest
- Eesmärkidest lähtuv koolitusstrateegia
- Kõigi töötajate piisav valmisolek ning motiveeritus ühiselt kokkulepitud eesmärkide saavutamise nimel pingutamiseks
- Lastevanemate kaasatus ning aktiivne koostöö õppe- ja kasvatusesmärkide realiseerimiseks
- Õpilaste õpimotivatsiooni säilitamine kogu kooliaja vältel
- IKT rakenduste tulemuslikum kasutamine koolitöö optimaalsema korraldamise eesmärgil: E-kool, EHIS, kodulehekülg

4.3 Rakke Gümnaasiumi arendusvaldkond

Rakke Gümnaasiumi arendusvaldkonnad tulenevad dokumendist Rakke Gümnaasiumi sisehindamise kord (kinnitatud Rakke Gümnaasiumi direktori käskkirjaga 01.10.2009).

Rakke Gümnaasiumi kooliarenduse põhisuunad määratakse kindlaks kooli arengukavas viies põhivaldkonnas ja nende alavaldkondades, mis on seotud tulemustega. Need valdkonnad on alljärgnevad:

Eestvedamine ja juhtimine

- Eestvedamine
- Strateegiline juhtimine
- Sisehindamine

Personalijuhtimine

- Personalivajaduse hindamine

- Personali värbamine
- Personali kaasamine ja toetamine
- Personali arendamine
- Personali hindamine ja motiveerimine

Koostöö huvigruppidega

- Koostöö kavandamine
- Huvigruppide kaasamine
- Huvigruppidega koostöö hindamine

Ressursside juhtimine

- Eelarveliste ressursside juhtimine
- Materiaal-tehnilise baasi arendamine
- Inforessursside juhtimine
- Säästlik majandamine ja keskkonnahoid

Õppe- ja kasvatusprotsess

- Õpilase areng
- Õppekava
- Õppekorraldus ja –meetodid
- Väärtused ja eetika

4.3.1 Rakke Gümnaasiumi tegevuse tugevused valdkonniti

Tugevused

- Eestvedamine ja juhtimine

- juhtkonna osalemine lastevanemate koosolekutel
- juhtkonna tööülesanded on määratletud
- elukestva õppe toetamine juhtkonna poolt
- juhtkonna kättesaadavus
- ühisüritused ja koolitused positiivse õhkkonna loomiseks
- osalemine aineseksioonides
- Personalijuhtimine
  - ühised traditsioonilised ettevõtmised
  - õpetajate aktiivne osalus täiendkoolitustel
  - püsiv kvalifitseeritud kaader
  - mentorlus
  - regulaarselt tegutsevad aineskomisjonid
  - osalemine projektides
- Koostöö huvigruppidega
  - väljakujunenud huvigruppide võrgustik (lasteaed, noortekeskus, sotsiaaltöötaja, sotsiaalpedagoog, kultuurikeskus, nõustamiskomisjon, spordiklubi „Rakke“, hoolekogu)
  - toimiv õpilasesindus
  - -valla leht „Rakke Kaja“
  - koolileht „Koolikakk“
  - informatiivne koduleht
- Ressursside juhtimine

- kooliruumide renoveerimine (KOIT projekt 2010-2011), millega kaasnevad ka evakuatsiooni tarbeks nõuetele vastavad uksed.
- Õppe- ja kasvatusprotsess
  - järjepidev ja küllaltki edukas osavõtt konkurssidest, võistlustest
  - sotsiaalpedagoogi olemasolu, põhjuseta puudujate arvu vähenemine
  - toimivad tugisüsteemid
  - väike õpilaste arv, väikesed klassid, individuaalne lähenemine
  - sportimine ja ringitöö
  - õpilasesinduse töö
  - toimivad ainekomisjonid
  - osalemine ülemaailmses GLOBE ja vabariiklikus „Lugeda on mõnus“ projektides

4.3.2 Rakke Gümnaasiumi parendusvaldkonnad ja õppeaasta prioriteetid (*seoses uue Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega, edaspidi: PGS*)

Võttes aluseks Rakke Gümnaasiumi põhimääruses väljatoodud kooli ülesanded, eelpool toodud ülevaadet kooli olukorrast, sisehindamise tulemusi ning SWOT-analüüsi, nähtub, et olulisemaks parendusvaldkondadeks on:

- **Eestvedamine ja juhtimine**
  - sise- ja enesehindamise ning tunnustamise süsteemi täiustamine ja rakendamine
  - regulaarsed juhtkonna nõupidamised
  - kooli dokumentide kooskõlla viimine kooli põhiväärtuste ja tegutsemispõhimõtetega, uue PGS-iga.

- kooli üldtööplaani ja arengukava omavahelise sidususe loomine
  - kooli koduleheküljel operatiivsemalt kooli puudutava info ja koolis toimuvate ürituste kajastamine
  - siseinfo liikumise täiendamine, kasutades info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (*edaspidi: IKT*) lahendusi
- **Personalijuhtimine**
    - täiendkoolitus (aluseks võttes arenguvestlused, sisehindamine): ainealane-ainekavade koostamine, psühholoogiaalane, enesekehtestamine, meeskonnatöö, IKT-alane, individuaalse õppekava (*edaspidi: IÕK*) alane, uue PGS-ga seonduv
    - ühiskoolitused täiendkoolitustena planeeritakse igale kooli vaheajale, mis garanteerib ühtsed arusaamad õpitust
    - võimalusel suunata oma kooli personali tasemekoolitusele: inimeseõpetus, füüsika, gümnaasiumi geograafia, õppealajuhataja
    - kvalifikatsiooninõuetele vastav kaader (võimalusel nooremate ja meesõpetajate osakaalu tõstmine)
    - ametijuhendite korrigeerimine
    - töötajate motiveerimine
    - koolitustelt saadud teadmiste jagamine kolleegidega
    - rahulolu küsitlused ülevaatlikumaks
  - **Koostöö huvigruppidega**
    - rahulolu küsitlused
    - lastevanemate suurem osalus lastevanemate koosolekul
    - õppetöökomisjoni loomine

- ühisürituste läbiviimine valla koolide ja lasteaiaga
- arenguvestlus (*edaspidi:AV*) kõigis klassides (k.a. 10. ja 12.klass)
- huvialaringide valiku mitmekesistamine
- osalus erinevates projektides
- kolleegide tundide külastus
- „Mängu kool“ tulevastele 1.klassi õpilastele
- lahtiste uste päev kooli tutvustamiseks
- sõpruskooli leidmine Eestist väljaspool (keeleõpe)
- päästeametiga koostöös evakuatsiooniõppus

- **Ressursside juhtimine**

- infotehnoloogiline arendustöö (arvutipargi uuendamine)
- lisaressursside saamiseks erinevate projektide kirjutamine
- võimla, söögisaali, töö- ja tehnoloogia klassi, käsitöö- ja kodunduse klassi, koridoride ja klassipõrandate, jõusaali ruumi, garderoobide ja välisfassaadi renoveerimine
- kabinetide varustamine kaasaegsete arvutite ja projektoritega
- säästliku majandamise ja keskkonnahoid (õpilased)
- IT-vahendite abil infoliikumise parendamine
- õppevahendite nappuse vähendamine (*käelises tegevuses, spordiinventar, jõusaali sisustuse uuendamine, käsitöö- ja kodunduse klassi sisustus, töö- ja tehnoloogiaklassi sisustus*)
- kaasaegse tehnoloogiaga varustatud loenguruum (*projektor, arvuti, puutetundlik tahvel, CD-mängija*)

- **Õppe- ja kasvatusprotsess**
  - tagada kõigile õpilastele tugisüsteemid
  - loodussuuna tõhusam sidumine õppekavaga
  - osaleda rohkem erinevates õppetööd toetavates projektides
  - kogu kooli õppekava uuendamine ja analüüsimine
  - õueõppe rakendamine (*õueõppe klassi väljaehitamine*)
  - vanemate poolse rahalise finantseerimisega huviringide avamine
  - tunnirahuklassi loomine
  - rakendada abiõpetajat, psühholoogi
  - viia sisse III kooliastmesse logopeeditunnid
  - õigete väärtushinnangute jõudmine kõigi õpilasteni
  - kodukorra uuendamine, mis kajastab ka turvalisuse tagamist koolis
  - klassijuhataja tundide sisseviimine päevakavasse
  - töökoosolekute sisseviimine kursustel omandatu edastamiseks
  - rahulolu küsitlused regulaarseks
  - kõik õpilased osalevad õppekäikudel (OV toetus)
  - kooli raamatukogu arendamine (lugemissaal)

5. Tegevuskava aastateks 2010-2013

5.1 Eestvedamine ja juhtimine: eestvedamine, strateegiline juhtimine, sisehindamine

Jr k. nr	Prioriteetsed tegevused	tulemus	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Finantseerimise allikas	Vastutaja/ kaasatud isikud
Eestvedamine							
1.	Arengukava uuendamine	Uuendatud arengukava	jaanuar	september	september		direktor/ õn, õpilasesindus, hoolekogu
2.	Arengukava avaldamine kooli koduleheküljel		jaanuar	oktoober	oktoober		direktor/ vallavalitsus
3.	Arengukava täitmise arutelu kooli personaliga, hoolekoguga			september	september		direktor/ personal, õe, hoolekogu
4.	Regulaarselt toimuvad juhtkonna nõupidamised	Nõupidamised protokollitakse	esmaspäeviti	esmaspäeviti	esmaspäeviti		direktor/ juhtkond
5.	ÕN koosolekud	ÕN koosolekud protokollitakse	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile		direktor/õn liikmed
Strateegiline juhtimine							
1.	Üldtööplaani koostamine ja kinnitamine	Kooli igapäevatööd toetav üldtööplan	august	august	august		direktor/ õn liikmed
2.	Kooli põhimääruse täiendamine, muutmine	Kooli igapäevatööd toetav põhimäärus	detsember	august (vajadusel)	august (vajadusel)		direktor/ hoolekogu, õpilasesindus, õn, koolipidaja
3.	Õpetajate registri pidamine vastavalt seadusele	Korras register	5.kuupäevaks	5.kuupäevaks	5.kuupäevaks		direktor/ õppealajuhtaja
Sisehindamine							
1.	Kooli õppe- ja kasvatustöö tulemuste analüüs	Kooli aasta töö kokkuvõte	august	august	august		Direktor/ õppealajuhtaja, õn
2.	Õpetajate eneseanalüüs	Andmed õpetajate töötulemuste kohta; õpitulemuste parendamine	juuni	juuni	juuni		direktor/ õppealajuhtaja, õpetajad

3.	Sisehindamise aruande koostamine	Sisehindamise aruanne	november		1.sept. 2013		direktor /õppealajuhataja, personal
4.	Seadusmuudatuste sisseviimine kooli dokumentatsiooni	Seadusele vastav dokumentatsioon	(vastavalt vajadusele)	(vastavalt vajadusele)	(vastavalt vajadusele)		direktor/ õppealajuhataja

5.2 Personali juhtimine: personalivajaduste hindamine ja värbamine, kaasamine ja toetamine, arendamine, personali hindamine ja motiveerimine

Jr k.n r	Prioriteetsed tegevused	tulemus	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Finantseerimise allikas	Vastutaja/ kaasatud isikud
Personalivajaduse hindamine							
1.	Personali koolitusplaani uuendamine	Uuendatud koolitusplaan	august/ jaanuar	august/ jaanuar	august/ jaanuar		Direktor/ õppealajuhataja
Personali värbamine							
1.	Töötajate värbamissüsteemi väljatöötamine	Värbamissüsteem (dokument)	august				direktor /hoolekogu
2.	Kooli kindlustamine kvalifitseeritud kaadriga	Kvalifitseeritud kaader	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	KOV-eelarve	direktor
3.	psühholoogi tööle värbamine	tööl psühholoog		august		KOV-eelarve	direktor
4.	IT-spetsialisti tööle värbamine	tööl IT-spetsialist	jaanuar			KOV-eelarve	direktor
5.	majahoidja-töömehe tööle värbamine	tööl majahoidja-töömees		sept		KOV-eelarve	direktor
6.	töölepingu uue redaktsiooni koostamine	uuendatud töölepingud	detsember/ jaanuar				direktor
Personali kaasamine ja toetamine							
1.	Personali rahuloluküsimustik	Kokkuvõtte personali rahulolu	mai	mai	mai		direktor/ õppealajuhataja

		tulemustest					
2.	personali struktuuri kaardistamine	kaardistatud struktuur	jaanuar-juuni				direktor/ personal
3.	Töökohtade riskianalüüsi läbiviimine	Riskianalüüs (dokument)		jaanuar		KOV-eelarve	Direktor/ töökeskonnaspetsialist
4.	Töötervishoiu arsti hinnang personali psüühilise ja emotsionaalse ülepinge kohta	Teadaolev tervislik seisund		jaanuar-juuni		KOV-eelarve	Direktor/ töökeskonnaspetsialist
5.	Kolleegide tundide külastamine ja analüüs	Kolleegi tööga tutvumine	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile		Õppealajuhataja/ õpetajad
6.	Töökorralduse reeglite koostamine/ kehtestamine	Töökorralduse reeglid	september				direktor
7.	Arenguestluste läbiviimine personaliga	Kokkuvõtte arenguestluste tulemustest	aprill-juuni	aprill-juuni	aprill-juuni		direktor/ õppealajuhataja
8.	Õppetöökomisjoni loomine	õppetöö tõhusam korraldamine	jaanuar				õppealajuhataja
9.	Uute töötajate kohanemise toetamine	tugisüsteem	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele		mentorid

Personali arendamine

1.	Sisekoolitused "Õppijalt õppijale", meeskonnatöö (koolitustelt omandatu edastamine kolleegidele)	ühtsed arusaamad-teadmised	vastavalt koolitus plaanile	vastavalt koolitus plaanile	vastavalt koolitusplaanile		õppealajuhataja
2.	Õpetajate pidev täiendkoolitamine, ühiskoolitused. Vastavalt koolitusplaanile.	Igal õpetajal läbitud 160 h koolitus 5 aasta jooksul	igal vaheajal	igal vaheajal	igal vaheajal	KOV-eelarve	õppealajuhataja

3.	Täiendkoolituste tulemuslikkuse hindamine	ülevaade koolitajatest, rahulolu	peale koolituse läbimist	peale koolituse läbimist	peale koolituse läbimist		õppealajuhtaja
4.	Õppekäikude korraldamine õpetajatele, teiste koolide külastamine kogemuste saamise eesmärgil	Igal aastal on toimunud pedagoogidele 1 õppekäik	vastavalt üldtööplaanile	vastavalt üldtööplaanile	vastavalt üldtööplaanile	KOV-eelarve	õppealajuhtaja
5.	Majanduspersonali koolitus	uued teadmised	vastavalt koolitusplaanile	vastavalt koolitusplaanile	vastavalt koolitusplaanile	KOV-eelarve	direktor
6.	Töökeskonna voliniku koolitus	Töökeskonna volinik on läbibud koolituse	vastavalt koolitusplaanile			KOV-eelarve	direktor

Personali hindamine ja motiveerimine

1.	Personali tunnustamissüsteem/motiveerimissüsteem	Tunnustamissüsteem/motiveerimissüsteem (dokument)	märts				Direktor/personal
2.	Töötajate tunnustussüsteemi rakendamine	Direktori käskkirjad personali tunnustamise kohta	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	KOV-eelarve	Direktor/ juhtkond
3.	Ametijuhendite korrigeerimine	ametijuhendid	september-jaanuar	(vajadusel)	(vajadusel)		Direktor/ õppealajuhtaja/ töötajad
4.	Töötervishoiu- ja ohutuslaste dokumentide korrastamine	korras dokumentatsioon		september-oktoober			direktor/ töökeskonna-spetsialist

5.3 Koostöö huvigruppidega: koostöö kavandamine, huvigruppide kaasamine ja koostöö hindamine

Jrk.nr	Prioriteetsed tegevused	tulemus	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Finantserimise allikas	Vastutaja/ kaasatud isikud

Koostöö kavandamine							
1.	Õpilasesinduse töö planeerimine	Õpilasesinduse tööplaani	sept/ jaan	sept/jaan	sept./jaan		õpilasesinduse president
2.	Õppenõukogu töö planeerimine	Õppenõukogu tööplaani	august	august	august		Direktor/ õppealajuhataja, ÕN
3.	Hoolekogu töö planeerimine	Hoolekogu tööplaani	august	august	august		Hoolekogu esimees
Huvigruppide kaasamine							
1.	Lastevanemate informeerimine kooli tegemistest	Infolehed/koduleht	august	august	august	KOV-eelarve	Direktor/ õpetajad
2.	Lastevanemate koosolekud: üld-, klassi koosolekud+koalitus	Toimunud koosolekud vähemalt 1x aastas (protokoll)	august	august	august		Direktor/ õpetajad
3.	Pedagoogide töökoosolekud	Toimunud koosolekud (protokoll)	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile		direktor/ pedagoogid
4.	Majandustöötajate töökoosolekud	Toimunud koosolekud (protokoll)	kord kuus vastavalt plaanile	kord kuus vastavalt plaanile	kord kuus vastavalt plaanile		direktor/ majanduspersonal
5.	Õpilasesinduse koosolekud	Toimunud koosolekud (protokoll)	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile		ÕE
6.	Hoolekogu koosolekud	Toimunud koosolekud (protokoll)	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile		hoolekogu(HK) esimees
7.	Simuna kihelkonna koolide üritused	toimunud üritused	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	KOV-eelarve	huvijuht
8.	Koostöö arendamine Salla ja Lahu kooliga	toimiv, toetav koostöö	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile		direktor/ personal

9.	Lahtiste uste päevade läbiviimine oma piirkonna koolidele, lastevanematel e, lasteaiale	Oma kooli tutvustamine	mai	mai	mai	KOV-eelarve	direktor/ personal
10.	Sõpruskool väljaspool Eestit	sõpruskool väljaspool Eestit	vastavalt läbirääkimistele	vastavalt läbirääkimistele	vastavalt läbirääkimistele	KOV-eelarve	võõrkeele õpetajad
11.	Arenguvestlused õpilastega, kaasates lapsevanemaid	koostöö	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile		õppealajuhtaja /klassi-juhatajad
12.	Vilistlaskogu	toimiv kooli toetav vilistlaskogu			kutsutakse kokku seoses kooli 225 juubeliga		vilistlased /direktor
Huvigruppide koostöö hindamine							
1.	Huvigruppide ettepanekute tegmise võimaldamine (kooli veebilehe kaudu)	Kokkuvõtte ettepanekute tulemustest	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusel	vastavalt vajadusele		direktor/ õppealajuhtaja, IT-spetsialist
2.	Kooli tegevuse aktiivsem kajastamine ajakirjanduses/ Miksikeses/...	Avaldatud artiklid	vastavalt info olemasolust	vastavalt info olemasolust	vastavalt info olemasolust		direktor/ huvijuht, ÕE, õpetajad
3.	Õpilastööde almanahhi koostamine	almanahh		mai		KOV-eelarve	eesti keele õpetajad
4.	Õpilaste rahulolu küsitluse läbiviimine	Kokkuvõtte küsitluse tulemustest		vastavalt sisehinda mi-plaanile			Direktor/ õppealajuh/ klassiju
5.	Lastevanemate rahulolu küsitluse	Kokkuvõtte küsitluse			vastavalt sisehinda-		Direktor/ õppealajuh/ klassijuh

	läbiviimine	tulemustest			misplaanile		
--	-------------	-------------	--	--	-------------	--	--

5.4 Ressursside juhtimine: eelarveliste ressursside juhtimine, materiaaltehnilise baasi arendamine, inforessursside juhtimine, säästlik majandamine ja keskkonnahoid

Jrk. nr	Prioriteetsed tegevused	tulemus	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Finantserimise allikas	Vastutaja/ kaasatud isikud
Eelarveliste ressursside juhtimine							
1.	Kooli eelarve koostamine	eelarve	dets	detsember	detsember		Direktor/ HK
Materiaal-tehnilise baasi arendamine							
1.	Võimla ehitus	võimla	august			KOIT, valla eelarve	Vallavalitus/ abivallavanem
2.	Söögisaali ehitus	söögisaal	detsember			KOIT, valla eelarve	Vallavalitus/ abivallavanem
3.	söögisaali mööbel	söömise tingimused loodud	veebruar			KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor
4.	Garderoobi ehitus	garderoob	september			KOIT, valla eelarve	Vallavalitus/ abivallavanem
5.	Töö- ja tehnoloogiaklassi renoveerimine	poiste töö- ja tehnoloogia klass	august			KOIT, valla eelarve	Vallavalitus/ abivallavanem
6.	Töö- ja tehnoloogia klassi sisustamine	sisustatud klassiruum	august			KOV-eelarve	abivallavanem/ direktor
7.	Käsitöö- ja kodunduse klassi ehitus	käsitöö- ja kodunduse klass	august			KOIT, valla eelarve	Vallavalitus/ abivallavanem
8.	Käsitöö- ja kodunduse klassi sisustamine	sisustatud klassiruum	august			KOV-eelarve	abivallavanem/ direktor

9.	Gümnaasiumi välisfassaad	korras fassaad	august			KOIT, valla eelarve	Vallvalitsus/ abivallavanem
10.	Koridoride ja klasside põrandad	uued põrandad	august			KOIT, valla eelarve	Vallvalitsus/ abivallavanem
11.	raamatukogu lae ja seinte renoveerimine	korras lagi ja seinad		august		KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor
12.	raamatukogu riulid	kaasaegsed riulid		august		KOV-eelarve	direktor
13.	füüsika/keemia ja loenguruumi vaheuumide remont	korras vaheuumid			august	KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor
14.	loenguruumi põranda vahetus	korras põrand		august		KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor
16.	kunstiõpetuse klassi vesi	veega varustatus	august			KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor
17.	klassiruumide lagede ja seinte renoveerimine	korras laed ja seinad	august			KOV-eelarve	Abivalla-vanem, direktor
18.	Puutetundlik tahvel	Uuendatud tehnilised õppevahendid	detsember			KOV-eelarve	direktor
19.	Logopeedi klassi sisustamine (peegel, lamp, rulood)	logopeedi klass	detsember			KOV-eelarve	direktor
20.	Spordisaali ja jõusaali inventari kaasajastamine	Kaasajastatud spordivahendid		detsember	detsember	KOV-eelarve projektid	Direktor/ kehalise kasvatusõpetajad
21.	Dataprojektorite ostmise klassidesse	Uuendatud tehnilised õppevahendid	detsember	dets	dets	KOV-eelarve	direktor/ IT-spetsialist
22.	Õueõppe klassi väljaehitamine	õueõppe klass			aug	KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor

						projekt	
23.	Loengu/auditooriumi ruum mööbel	loengu/auditooriumi ruum sisustatud nõuetekohaselt			dets	KOV-eelarve	direktor
24.	Koolimaja ventilatsioonisüsteemi uuendamine ?	Täidetud koolitervishoiunõuded koolis ja õpilaskodus			aug	KOV-eelarve? projekt	Abivallavanem/ direktor
25.	Tulekustutite uuendamine	Parendatud turvalisus koolis	oktoober		okt	KOV-eelarve	direktor
26.	Paljundusmasin	Uuendatud tehnilised õppevahendid	veebr			KOV-eelarve	direktor
27.	TV loenguruumi	Uuendatud tehnilised õppevahendid		dets		KOV-eelarve	direktor
28.	DVD-mängija loenguruumi	Uuendatud tehnilised õppevahendid		dets		KOV-eelarve	direktor
29.	õpetajate toa remont	korrastatud tööruum		august		KOV-eelarve	Abivallavanem/ direktor
30.	Arhiivi korrastamine, lisariiul	Korrastatud arhiiv		dets		KOV-eelarve	direktor
31.	rulood klassidesse, õp.tuppa, raamatukokku	akendel nõuetele vastavad katted	dets	dets	dets	KOV-eelarve	direktor
32.	püsistendialuste uuendamine	info kättesaadavus stendilt		dets	dets	KOV-eelarve	direktor
33.	Projektide kirjutamine, sponsorite leidmine	Lisavahendid õppekava täitmiseks	pidev	pidev	pidev		direktor/ personal
34.	sisehoovi	sisehoov õpilastele			aug	KOV-	direktor/ vallavalitsus,

	väljaehitamine	vabaaja-veetmiseks				eelarve projekt	abivallavanem
35.	Õppevahendite kogu täiendamine arvestades uues õppekavas sätestatud nõudmisi	Õppekava nõuetele vastavad õppevahendid	Pidev	Pidev	Pidev	KOV-eelarve	Direktor/pedagoogid
36	Õpilaskodu renoveerimine	nõuetele vastavad elamis-tingimused			august	Fondid, valla osa 15%	Abivallavanem/direktor
37	Laeo soojustamine	Energia kokkuvõid		august		KOV-eelarve	Abivallavanem/direktor
Inforessursside juhtimine							
1.	IT-vahendite abil infoliikumise parendamine	ifoliikumine kiire ja kättesaadav	pidev	pidev	pidev		direktor /personal
2.	Kooli veebilehe uuendamine	Uuendatud veebileht	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele	vastavalt vajadusele		IT-spetsialist
3.	Kooli raamatukogu töö tõhustamine toetamiseks õppekava täitmist	Raamatukogu on avatud kogu koolipäeva vältel	pidev	pidev	pidev		raamatukoguhoidja
4.	Akustilise koolikell-, teadustus-, häire- ja kooliraadiosüsteem	Tagatud informatsiooni liikumine		aug	aug	KOV-eelarve	direktor
5.	Riist- ja tarkvara uuendamine ja täiendamine (serveri põhine arvutipark, uued kuvarid)	Areneva ja kaasaegse arvutivõrgu olemasolu	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	direktor/ IT-spetsialist
Säästlik majandamine ja keskkonnahoid							
1.	Heakorrapäevade korraldamine	Heakorrastatud kooliümbrus	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile		huvijuht

2.	Osalemine keskkonnavalastes projektides	Läbiviidud projektid	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	õpetajad
3.	Vee, elektri säästlik kasutamine	Säästev tarbimine	pidev	pidev	pidev		koolipere

5.5 Õppe- ja kasvatusprotsess: õpilase areng, õppekava, õppekorraldus ja meetodid, väärtused ja eetika

Jrk.n r	Prioriteetsed tegevused	tulemus	2010/2011	2011/2012	2012/2013	Finantseerimise allikas	Vastutaja/ kaasatud
Õpilase areng							
1.	Arenguvestluse läbiviimine õpilastega ja vanematega	Aruanne arenguvestluse toimumise kohta	III-IV veerand	III-IV veerand	III-IV veerand		Õppealajuhataja/ klassijuhatajad
2.	Õpilaste arendamine aineringide kaudu	Töötavad aineringid		pidev	pidev		Õppealajuhataja/ aineõpetajad
3.	Osalemine maakondlikel olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel	Aruanne olümpiaadide, konkurssidel, võistlustel osalemise kohta	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	KOV-eelarve	Õppealajuhataja/ aineõpetajad, huvijuht
4.	Õppekäikude /õppekursioonide korraldamine õpilastele	Toimunud õppekäigud/ õppekursioonid	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	KOV-eelarve	Õppealajuhataja/ õpetajad, huvijuht
5.	Õpilaste tunnustamine	Autahvel tublimatele (mitte ainult õppijad)	vastavalt tunnustamise korrale	vastavalt tunnustamise korrale	vastavalt tunnustamise korrale	KOV-eelarve	direktor/ õppealajuhataja, õpetajad
6.	Direktori vastuvõtt tublimatele	tunnustamine	mai	mai	mai	KOV-eelarve	direktor
7.	Kooli	meie tunne	pidev	pidev	pidev	KOV-	direktor

	sümbolikaga tunnusmeene(te) loomine					eelarve	
8.	"Mängukool" (eelkool)	Tulevased 1.klassi õpilased on tuttavad oma õpetaja, kaaslaste ja koolimajaga	IV veerand	IV veerand	IV veerand		Õppealajuhataja/ tulevase 1.klassi õpetaja
9.	Tugisüsteemide rakendamise korra täpsustamine	Täiendatud tugisüsteemid e rakendamise kord	jaanuar				Õppealajuhataja
10.	Õpilaste hariduslike erivajaduste väljaselgitamine	Tugisüsteemide rakendamine	pidev	pidev	pidev		Õppealajuhataja/ logopeed, õpetajad
12.	Logopeedilise uuringu läbiviimine	Nimekiri logopeedilist abi vajavatest õpilastest	sept.	sept.	sept.		Õppealajuhataja/ logopeed
13.	Konsultatsiooni de efektiivsuse tõstmine	õpiedukuse tõus	pidev	pidev	pidev		õppealajuhataja
14.	Õpilasabi ümarlaud	õpilaste toetamine	pidev	pidev	pidev		Sotsiaalpedagoog
15.	Õpetajate töökavade koostamine lähtuvalt klassi õpilaste eripärast	Õpilaste eripära arvestav töökava	Veerandi alguses	Veerandi alguses	Veerandi alguses		Õppealajuhataja
16.	Vajadusel individuaalse või lihtsustatud õppekava rakendamine, koduõpe	IÕK ja LÕK rakendamine koduõpe	Vastavalt vajadusele	Vastavalt vajadusele	Vastavalt vajadusele	KOV- eelarve	Õppealajuhataja
Õppekava							

1.	Kooli õppekava täiendamine, uuendamine ning uute riiklike õppekavadega vastavusse viimine	Täiendatud kooli õppekava		1., 4., 7. klass	2., 5., 8. klass		Õppealajuhataja /õpetajad
2.	Õppepäevade korraldamine	mitmekesistatud õppimine	Vastavat plaanile	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	KOV-eelarve	Õppealajuhataja/ aineõpetajad
Õppekorraldus ja- meetodid							
1.	Õppekorralduse ja –meetodite täiustamine läbi õpetajate eneseanalüüsi	Parendamist vajavate valdkondade väljaselgitamine õpetaja töös	pidev	pidev	pidev		Õppealajuhataja/ aineõpetajad
2.	Õpilaskonverentsi korraldamine	õppimise mitmekesistamine		Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile		Õppealajuhataja/ aineõpetajad
3.	Õppekavale vastavate kontserdi- ja teatrikülastuste ning õppekäikude korraldamine	õppimise mitmekesistamine, õppimine läbi kogetu	vastavalt töökavadele	vastavalt töökavadele	vastavalt töökavadele	KOV-eelarve õpilase oma osalus	Õppealajuhataja/ aineõpetajad
4.	süsteemne tegevus õpi- ja käitumiskeskuste ennetamiseks	turvaline koolikeskkonnad	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	sotsiaalpedagoog
4.	Andekatele õpilastele suunatud tegevuse täiustamine	võimete arendamine	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	õppealajuhataja
Väärtused ja eetika							
1.	Giidide ettevalmistamine	Kodukoha ajalugu, ümbrust tundvad		Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	KOV-eelarve	õpetajad

		õpilased					
2.	Kooli ajaloo jäädvustamine	Kooli kroonika/aastaraamat	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	direktor/ "koolikroonik"
3.	Õpilaste turvalisuse tagamine	Läbi viidud tuleohutusealane õppus	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	KOV-eelarve	direktor/ õpetajad
4.	Õpilaste ohutu koolitee tagamine läbi liikluskasvatuse (jalgrattaeksam, koostöö politseiga)	Läbi viidud liiklusalased loengud, jalgratturi eksam-load	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	õpetajad
5.	Kooli laul	meie tunne-oma laul	mai			KOV-eelarve	huvijuht
6.	Kooli sümbolika kasutamise põhimõtete väljatöötamine	sümbolika kasutamise põhimõtted	märts				direktor
7.	Kooli kodukorra parendamine ja täiendamine	toimiv kodukord	dets	(vastavalt vajadusele uuendada)	(vastavalt vajadusele uuendada)		direktor/ÕN, hoolekogu, ÕE
8.	koolipere kogunemised	meie tunne	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	vastavalt plaanile	KOV-eelarve	direktor/ õppealajuhataja, huvijuht
9.	auraamatu sisseseadmine	inimeste väärtustamine			märts	KOV-eelarve	direktor
10.	Tervislike eluviiside propageerimine	Osalemine "Suitsuprii klassi" projektis		pidev	pidev		õpetajad
11.	Õpilaste kehalise aktiivsuse tõstmine	Vähemalt 2 korda aastas korraldatud kooli spordipäevad	vastavalt üldtööplaanile	vastavalt üldt.plaanile	vastavalt üldt.plaanile	KOV-eelarve	Kehalise kasvatuse õpetajad
12.	Õpilase arendamine huvitegevuse	Töötavad huvialaringid	oktoober-mai	oktoober-mai	oktoober-mai	KOV-eelarve	Huvijuht

	kaudu						
13	Ringide tegevuse tutvustamine	Ringi liikmete poolt läbi viidud üritus koolis	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile	Vastavalt plaanile		ringijuhid
14.	Õpilastööde eksponeerimine koolis	Õpilastööde näitused	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	huvijuht
15	Projektide abil raha taotlemine õpilaste vaba aja organiseerimiseks	vabaaja veetmiste võimalused laienenud	pidev	pidev	pidev	KOV-eelarve	huvijuht
16.	Osalemine rahvusvaheliste projektide töös	osalemine rahvusvahelistes projektides		pidev	pidev	KOV-eelarve	huvijuht/ võõrkeele õpetajad
17.	viisakuskasvatus	Viisakalt käituvad õpilased	pidev	pidev	pidev		Personali/ koolipere
18.	Kooli vastuvõtu tingimuste korra kehtestamine	Kooli vastuvõtu tingimused ja kord	veebruar				direktor/pedagoogiline personal

ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

Arengukava ja tegevuskava täitmist analüüsitakse ja korrigeeritakse kord aastas. Arengukava korrigeerimisel lähtutakse õppeaasta töö kokkuvõttest ja sisehindamise tulemustest, mis arutatakse läbi õppenõukogus, hoolekogus ja õpilasesinduses ning kus tehakse ettepanekuid muudatuste sisseviimiseks arengukavasse ja tegevuskavasse. Muudatused arengukavas ja tegevuskavas kinnitab Rakke Vallavolikogu.